

ת"פ (ירושלים) 4737-04-23 - מדינת ישראל נ' יורי רודד

ת"פ (ירושלים) 4737-04-23 - מדינת ישראל ע"י נ' יורי רודד ע"שלומו ירושלים

ת"פ (ירושלים) 4737-04-23

מדינת ישראל ע"י

ב"כ עו"ד שיר קמה, תביעות ירושלים

נגד

יורי רודד ע"י

ב"כ עו"ד אלי פוקסברומר מטעם הסניגוריה הציבורית

בית משפט השלום בירושלים

[19.07.2024]

כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר

החלטה

1. לפניי בקשה לביטול כתב אישום בטענה כי הוא אינו מגלה עבירה, לפי סעיף 149(4) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח

משולב], התשמ"ב-1982 (החסד"פ).

כתב האישום

2. כתב האישום מייחס לנאשם עבירה של איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדותיו של כתב

האישום עולה, כי ביום 5.8.2022 בשעת אחר צהריים בפארק ציבורי ובו מעיין בירושלים, הבחין הנאשם במתלוננת

ש"ש, שלבשה אותה עת חולצה גדולה ומתחתיה בגד ים, ושאל אותה אם הוא מדמיין או שהיא עירומה. חברתה של

המתלוננת, ש"ס, אמרה לנאשם שילך מהמקום, והנאשם איים בתגובה באמרו: "אֶתְּן הנשים, יבוא יום ונתפוס את

כולכן ונשים לכן קולר על הצוואר", תוך שהוא מסמן עם ידו על צווארו.

טענות הצדדים

3. ההגנה טוענת, כי הדברים אינם מגיעים כדי איום, אף מתיאור המעשה בכתב האישום, המתייחס הן למילים

שהושמעו והן לתנועה שביצע לכאורה הנאשם. ההגנה טוענת, כי הביטוי אכן היה גם ושוביניסטי, אך אין בו כל "היבט

אופרטיבי", וכן "גם לו היינו מניחים שהוא [הנאשם] אכן מייחל ברצינות לשינוי משטר לטובת משטר שוביניסטי שיכלול

השמת קולרים על נשים, לא היה בשאיפה כזו למשטר שונה [משום] איום" (סעיף 3 לבקשת ההגנה). עוד טוענת

ההגנה, כי הדברים חוסים תחת חופש הביטוי, גם ככל שיהיה, ו"התנהגות רעה אינה בהכרח פלילית" (שם, פסקה

10). כמו כן נטען שהעניין הציבורי בתיק זה "זעום" (שם, פסקה 11).

4. המאשימה דוחה מכל וכל את טענות ההגנה. לטענתה, המילים והמעשים גם יחד עולים כדי אימים, גם אם מדובר ברף נמוך של "הקנטה". לגבי דידה של המאשימה, הדברים חורגים מחופש הביטוי הלגיטימי. מעבר לכך נטען, כי התנהגותו של הנאשם במרחב הציבורי אינה עולה בקנה אחד עם הסובלנות המצופה מכל אזרח במדינה חופשית ודמוקרטית, ויש בדברים משום ביזוי השפלה ושוביניזם כלפי נשים (פסקה 7 לתגובת המאשימה).
דין והכרעה
5. לאחר שקראתי את מכלול כתבי הטענות מצאתי לדחות את הטענה.
6. סעיף 149(4) לחסד"פ קובע, כי נאשם רשאי לטעון טענות מקדמיות לאחר תחילת המשפט, ובהן, כי "העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה". בע"פ 5955/22 מ"י נ' אלוביץ' ואח' (מיום 13.7.2023) עמד בית המשפט העליון על טיבה של הטענה המקדמית, לפיה "גם אם יודה הנאשם בכל העובדות המפורטות בכתב האישום, לא יהיה בכך בסיס נאות להרשעתו בעבירות המיוחסות לו או בעבירה אחרת מאותו 'סוג'..." (שם, פסקה 54). כן נקבע כי קבלת הטענה תתרחש "רק במקרה ברור ומובהק בו אין התכנות להרשעת הנאשם בעבירה המיוחסת לו" (שם). ראו בהקשר זה גם את דבריו של יעקב קדמי בספרו על סדר הדין בפלילים, חלק שני, כרך א', הוצאת דיונון (תשס"ט-2009, עמ' 1294).
7. בע"פ 103/88 ליכטמן נ' מ"י, פ"ד מג(3) 373 (1989) (עניין ליכטמן) ניתח בית המשפט העליון את רכיבי עבירת האימים - על היסוד העובדתי ועל היסוד הנפשי וקבע, כי "מניעת ההפחדה וההקנטה לשמן היא שעומדת ביסוד האינטרס החברתי המוגן בעבירת האימים שבסעיף 192. רוצה לומר, אינטרס החברה הוא להגן על שלווה נפשו של הפרט... מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדיון" (שם, פסקה 6). הבחינה של היסוד הפיזי תיעשה בעיניו של "האדם הסביר" (שם, פסקה 7 לפסק דינו של כב' השופט גולדברג), ויש להבחין בין אימים לבין הבעת דעה לגיטימית (שם, פסקה 8). עוד נקבע שם, כי נדרשת מודעות ברמה גבוהה של הסתברות להתממשות השאיפה או התוצאה של הפחדה או הקנטה (שם, פסקה 3 לפסק דינו של כב' השופט ברק). בנוסף, בע"פ 6368/09 זקן נ' מ"י (מיום 12.7.2020) נקבע "מבחן ההקשר" הבוחן מה נאמר, מי אמר ומדוע הדברים נאמרו (שם, פסקה 7).
8. יישום הדין בענייננו מלמד כי יש לדחות על הסף את הבקשה.
- ראשית, כתב האישום מתאר סיטואציה שבה נשים במרחב הציבורי, בפארק ובו מעיין נובע, שכלל הציבור רשאי לגשת אליו בחופשיות, מוצאות עצמן תחת שטת ביקורתו של הנאשם, שבוחר לא רק להעיר למתלוננת על לבושה, אלא אף פורש בפניה ובפני חברתה את משנתו ואמונתו המבחילה לגבי כפיפותן של נשים לגברים, משל היו שפחה חרופה, שיש להגבילן את חירותן על-פי רצון הגברים, באמצעות קולר.
- שנית, ע"פ תיאור כתב האישום, הנאשם לא הסתפק בהבעת דעה, אלא הדגים מה שבכוונתו לעשות, לו הייתה נתונה לו הרשות לעשות כן. בכך אני תמים דעים עם המאשימה, ולכן הנאשם חרג מהבעת דעה ובתנועה שביצע הצהיר על כוונתו הרצינית לממש את כוונותיו. עובדה היא, כי הוגשה תלונה בעקבות הדברים.
- שלישית, הדברים על-פניהם, מפחידים, ובוודאי שהם מקניטים, ולכל הפחות נועדו להפר את שלווה נפשן של נשים במרחב הציבורי, שכל חטאן היה להגיע בבגד ים לפארק ציבורי שבו מעיין נובע שפתוח לרחצת הציבור. מכאן, שהדברים נועדו להדירן מן המרחב הציבורי ולהצר את צעדיהן.
- רביעית, על פניו, גם "מבחן השליטה" שנקבע בעניין ליכטמן מתקיים בענייננו, שכן בהנחה שדברים אלו מפחידים או מקניטים נשים, הרי שכניעה לדברים שכאלה יביאו הלכה למעשה, לפגיעה בחירויותיהן של נשים במרחב הציבורי, ולכך אין לתת יד. מכאן שיש עניין ציבורי רב בהעמדה לדין בנסיבות שכאלה.
9. סוף דבר. הבקשה נדחית.
10. ככל שהנאשם כופר בכתב האישום או מבקש לנהל את התיק, יגיש הודעה בכתב עד ליום 10.9.2024 והתיק יועבר למותב אחר. עיון פנימי לפניו ביום 12.9.2024.
- נא לשלוח לצדדים.
- ניתנה היום, י"ג תמוז תשפ"ד, 19 יולי 2024, בהעדר הצדדים.